PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2022/693

ze dne 27. dubna 2022

o dočasném pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni ([1]), a zejména na čl. 8 odst. 6 písm. a) uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Vanuatská republika je uvedena na seznamu v příloze II nařízení (EU) 2018/1806 mezi třetími zeměmi, jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni při překračování vnějších hranic členských států pro pobyty, jejichž celková délka nepřekročí 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů. Osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu je použitelné od 28. května 2015, kdy byla podepsána Dohoda mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty ([2]) (dále jen „dohoda“) a kdy se tato dohoda začala prozatímně provádět v souladu s čl. 8 odst. 1 dohody. Dohoda vstoupila v platnost dne 1. dubna 2017.

(2) Dne 3. března 2022 přijala Rada rozhodnutí 2022/366 ([3]) o částečném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty v souladu s čl. 8 odst. 4 dohody. Pozastavení uplatňování dohody je omezeno na běžné cestovní pasy vydané od 25. května 2015, kdy začal výrazně narůstat počet úspěšných žadatelů o udělení státního občanství Vanuatu v rámci režimu pro investory.

(3) Rozhodnutím 2022/366 byla pozastavena Dohoda mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty, je však rovněž nezbytné stanovit pozastavení na úrovni práva Unie.

(4) Jak stanoví čl. 8 odst. 3 a 6 nařízení (EU) 2018/1806, jestliže má Komise k dispozici konkrétní a spolehlivé informace o tom, že nastaly okolnosti uvedené v čl. 8 odst. 2 písm. d), konkrétně nárůst rizik nebo bezprostřední ohrožení veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti členských států doložené objektivními, konkrétními a relevantními informacemi a údaji poskytnutými příslušnými orgány, přijme Komise prováděcí akt, jímž se dočasně a částečně pozastaví osvobození od vízové povinnosti na dobu devíti měsíců.

(5) V rámci režimů občanství pro investory, jež Vanuatu uplatňuje od 25. května 2015, mají státní příslušníci třetích zemí, na které se jinak vztahuje vízová povinnost, možnost získat výměnou za investice občanství Vanuatu, čímž získají bezvízový přístup do Unie.

(6) Uvedené režimy nestanoví pro žadatele žádný požadavek na skutečné bydliště nebo fyzickou přítomnost na Vanuatu. Proces podávání žádostí je řízen specializovanými agenturami nacházejícími se mimo Vanuatu (např. v Dubaji, Thajsku a Malajsii), a žadatel tudíž nemusí mít žádný přímý kontakt s orgány Vanuatu. Skutečnost, že není požadován osobní pohovor, omezuje možnosti orgánů Vanuatu řádně žadatele prověřit nebo ověřit informace uvedené v žádosti, včetně jejich pravdivosti a věrohodnosti. Tyto režimy jsou obecně propagovány jako způsob, jak obejít postup udělování schengenských víz a snadno získat bezvízový přístup do EU ([4]). Z obchodního hlediska spočívá atraktivita režimů Vanuatu ve zrychlených postupech prověřování a laxních kontrolách původu finančních prostředků.

([1]) Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 39.
([2]) Úř. věst. L 173, 3.7.2015, s. 48.
([3]) Rozhodnutí Rady (EU) 2022/366 ze dne 3. března 2022 o částečném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty (Úř. věst. L 69, 4.3.2022, s. 105).
([4]) Vanuatu Key Benefits - GCI UNIT Vanuatu (vanuatu-dsp-citizenship.com)

(7) Jak potvrdily orgány Vanuatu, žádosti jsou vyřizovány ve velmi krátkých lhůtách ([5]). Tyto krátké lhůty pro vyřízení neumožňují provést před udělením státního občanství řádné bezpečnostní šetření a výměnu informací se zemí původu nebo hlavního předchozího pobytu žadatelů. Kvůli těmto krátkým lhůtám pro vyřízení a vzhledem k neexistenci systematické výměny informací se zemí původu žadatelů udělilo Vanuatu občanství osobám, které jsou předmětem trestního vyšetřování, včetně osob uvedených v databázích Interpolu.

(8) Míra zamítnutí je extrémně nízká, což potvrzuje posouzení Komise týkající se bezpečnostních nedostatků a nízké spolehlivosti postupů šetření. Podle informací poskytnutých Vanuatským pasovým úřadem dne 14. června 2021 vydalo Vanuatu do března 2021 výměnou za investice v rámci těchto režimů více než 10 500 cestovních pasů, přičemž do konce roku 2020 zamítly orgány Vanuatu pouze jednu žádost.

(9) Kromě toho jsou mezi zeměmi původu úspěšných žadatelů některé země, jež jsou obvykle z jiných režimů občanství vyloučeny, například Írán a Afghánistán, a další země, jejichž státní příslušníci potřebují ke krátkodobému pobytu v EU vízum, včetně Nigérie, Jemenu, Sýrie, Pákistánu a Libye.

(10) Bezpečnostní rizika jsou dále zhoršována laxními právními předpisy o změně jména. Jak potvrdily orgány Vanuatu na technické schůzce, která se konala dne 15. dubna 2021, mohou úspěšní žadatelé o občanství pro investory požádat rovněž o změnu totožnosti.

(11) Výše uvedené okolnosti vedou k závěru, že vanuatské režimy občanství pro investory jsou ve své současné podobě a fungování v rozporu s cíli vízové politiky Unie, která stanoví prověřování státních příslušníků třetích zemí s vízovou povinností podle kritérií stanovených v článku 21 nařízení (ES) č. 810/2009 ([6]) a v rovnocenných vnitrostátních právních předpisech těch členských států, v nichž nařízení (ES) č. 810/2009 dosud není použitelné v plném rozsahu. Příslušné ověřování se v jednotlivých případech provádí s ohledem na kritéria týkající se mimo jiné veřejného pořádku a bezpečnosti. Způsob, jakým jsou uvedené režimy prováděny, představuje obcházení postupu Unie pro udělování krátkodobých víz a posouzení souvisejících bezpečnostních a migračních rizik.

(12) Při jednáních mezi Komisí a orgány Vanuatu v říjnu 2017, listopadu 2019, červnu 2020 a březnu 2021 vyjádřila Komise vážné obavy ohledně udělování občanství osobám uvedeným v databázích Interpolu, neexistence požadavků na fyzickou přítomnost nebo bydliště, krátkých lhůt pro vyřízení žádostí a nedostatečné systematické výměny informací se zeměmi původu nebo hlavního předchozího pobytu žadatelů a varovala vládu Vanuatu před možností obnovení vízové povinnosti. Vysvětlení poskytnutá ze strany Vanuatu uvedené obavy dostatečně nerozptýlila.

(13) S ohledem na výše uvedené informace, údaje, zprávy a statistiky a v souladu s čl. 8 odst. 2 písm. d), čl. 8 odst. 3 a čl. 8 odst. 6 nařízení (EU) 2018/1806 dospěla Komise k závěru, že udělení občanství Vanuatu v rámci jeho režimů občanství pro investory představuje nárůst rizik pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek členských států, a rozhodla, že je třeba přijmout opatření.

(14) Nárůst rizik pro veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost v souvislosti se státními příslušníky Vanuatu, kteří získali občanství v rámci režimů občanství pro investory, lze zmírnit pouze částečným pozastavením osvobození od vízové povinnosti.

(15) V souladu s čl. 8 odst. 6 nařízení (EU) 2018/1806 by Komise měla na základě dostupných informací zahrnout kategorie, jež jsou dostatečně široké, aby mohly účinně přispívat k nápravě okolností, a to při dodržení zásady proporcionality. Vzhledem k tomu, že Vanuatu nerozlišuje mezi cestovními pasy vydanými v rámci režimů občanství pro investory a jinými pasy, mělo by se pozastavení vztahovat na všechny běžné cestovní pasy vydané ode dne 25. května 2015, kdy Vanuatu začalo vydávat značný počet pasů výměnou za investice.

([5]) How to get citizenship in Vanuatu (Jak získat občanství Vanuatu) – GCI UNIT Vanuatu (vanuatu-dsp-citizenship.com): *Zrychlený přistěhovalecký plán nabízí na Vanuatu občanství za pouhých 14 až 45 dnů.*

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) (Úř. věst. L 243, 15.9.2009, s. 1).

(16) Státním příslušníkům Vanuatu, kteří vstoupili na území EU přede dnem vstupu tohoto nařízení v platnost, by mělo být umožněno pokračovat ve svém pobytu v EU a vycestovat bez víza. To by se nemělo vztahovat na překračování dočasných vnějších hranic mezi členskými státy ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 515/2014 ([7]).

(17) Pokud jde o Island a Norsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*, která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodě B rozhodnutí Rady 1999/437/ES ([8]).

(18) Pokud jde o Švýcarsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*, která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodech B a C rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2008/146/ES ([9]).

(19) Pokud jde o Lichtenštejnsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k Dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*, která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodech B a C rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2011/350/EU ([10]).

(20) Toto nařízení rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES ([11]); Irsko se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.

(21) Toto nařízení představuje akt navazující na schengenské *acquis* nebo s ním jinak související ve smyslu čl. 3 odst. 1 aktu o přistoupení z roku 2003, čl. 4 odst. 1 aktu o přistoupení z roku 2005 a čl. 4 odst. 1 aktu o přistoupení z roku 2011.

(22) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného podle čl. 11 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1806,

---

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 515/2014 ze dne 16. dubna 2014, kterým se jako součást Fondu pro vnitřní bezpečnost zřizuje nástroj pro finanční podporu v oblasti vnějších hranic a víz a zrušuje rozhodnutí č. 574/2007/ES (Úř. věst. L 150, 20.5.2014, s. 143).

([8]) Rozhodnutí Rady 1999/437/ES ze dne 17. května 1999 o některých opatřeních pro uplatňování dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* (Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 31).

([9]) Rozhodnutí Rady 2008/146/ES ze dne 28. ledna 2008 o uzavření Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 1).

([10]) Rozhodnutí Rady 2011/350/EU ze dne 7. března 2011 o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropské unie, pokud jde o zrušení kontrol na vnitřních hranicích a pohyb osob (Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 19).

([11]) Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20).

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Dočasné pozastavení osvobození od vízové povinnosti

Uplatňování osvobození od vízové povinnosti stanoveného v čl. 4 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1806, pokud jde o držitele běžných cestovních pasů vydaných Vanuatu ode dne 25. května 2015, se dočasně pozastavuje.

Článek 2

Pokračování bezvízového pobytu

Držitelé cestovních pasů vydaných Vanuatu, na něž se vztahuje článek 1 a kteří vstoupili na území EU přede dnem vstupu tohoto nařízení v platnost, mohou pokračovat ve svém pobytu v EU a vycestovat bez víza. To se nevztahuje na překračování dočasných vnějších hranic ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení (EU) č. 515/2014 ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost.

Článek 3

Vstup v platnost a doba použitelnosti

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 4. května 2022 do dne 3. února 2023.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne 27. dubna 2022.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN